

Naprzód Dolnośląski

Dziennik WK Polskiej Partii Socjalistycznej Dolnego Śląska

Nr 67 (93)

Wrocław niedziela 28 poniedziałek 29 kwietnia 1946 r.

Rok

Narody słowiańskie pionierami postępu, demokracji i pokoju

Wywiad specjalny „Naprzodu Dolnośląskiego” z Przewodniczącym Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej Ministrem Sprawiedliwości tow. Henrykiem Świątkowskim

Bawiący obecnie na Dolnym Śląsku tow. Minister Świątkowski udzielił redaktorowi „Naprzodu Dolnośląskiego” Bronisławowi Winnickiemu następującego wywiadu:

Pytanie: Jak rozwijają się prace Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej?

W związku z pierwszą rocznicą zawarcia paktu przyjaźni polsko-radzieckiej trzeba zaznaczyć, że przyjazne stosunki w zakresie współpracy politycznej, gospodarczej i kulturalnej pogłębiły się do tego stopnia, iż w tej chwili są w toku starania o przygotowanie umowy o współpracy kulturalnej, która będzie niejako kodyfikacją już pogłębionych stosunków kulturalnych polsko-radzieckich.

Trzeba przyznać, że nasza organizacja zaczyna rozwijać się bardzo poważnie. Szczególnie dużo członków jest na Czerwym Śląsku. W Warszawie mamy ponad 50 kół dużych, poważnych, jak ministerialne, dzielnicowe, liczące setki, a nawet tysiące członków. Organizacja rozwija się szybko liczebnie i spodziewam się, że wkrótce dojdziemy do miliona członków. Pod tym względem nie chcemy pozostać w tyle za innymi narodami słowiańskimi, w których istnieje stara tradycja przyjaźni slo-

Minister Sprawiedliwości Tow. Henryk Świątkowski Przesz Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej II-gi wiceprzewodniczący CKW PPS

wiańskiej. W metodach spopularyzowania u nas idei przyjaźni usuwamy szablony, staramy się natomiast pogłębiać metody naszej pracy, dostosowując je do specyficznych właściwości

naszej polskiej psychiki, którą pragniemy jak najprędzej uczynić z ducha i sentymentu słowiańska.

Pytanie: Jakie są perspektywy przyjaźni narodów słowiańskich?

Łącząc tę sprawę z Organizacją Narodów Zjednoczonych i twierdząc, że narody słowiańskie, a przede wszystkim Związek Radziecki, skupiający w sobie największą ilość narodów słowiańskich są powołane do tego, aby walczyć o cele ONZ, o bezpieczeństwo — o utrzymanie pokoju. Tu narody słowiańskie, które najwięcej ucierpiały w czasie wojny od terrorku faszystowskiego są tym czynnikiem, który będzie szedł po jak najściślejszej linii wykonania Karty Narodów Zjednoczonych. Przewiduje ona m. i., że w każdym państwie musi być zabezpieczone minimum wolności demokratycznych. Jeżeli w jakim kraju powstaje niebezpieczeństwo dla pokoju, Rada Bezpieczeństwa powinna się zająć wytworzoną sytuacją.

Spełniły się przewidywania naszych wieszczów z pierwszej połowy 19 w., gdy Polska kroczyła w pierwszym szeregu walki o wolność i realizację społecznej idei słowiańskiej. Są to m. i. Mickiewicz, Lelewel, Trentowski, Cieszkowski. Teraz właśnie przyszedł przewidziany przez nich piękny okres

rozkwit Słowiańszczyzny. Cieszkowski w swoim „Ojcie Nasz” w przepiękny sposób przedstawił wizję zblizającego się „socjalnego okresu” ludzkości, w którym Słowianie odegrają wybitną rolę w dziele utrzymania pokoju, demokracji i wolności. Właśnie narody słowiańskie są przeznaczone do tej misji, która będzie polegała nie na dążeniu do ekspansji, a na łagodzeniu stosunków między-narodowych.

Kilka idei łączy narody słowiańskie: 1) Wspólna nienawiść do faszystów i bezkompromisowa walka z wszelkimi jego pozostałościami i przejawami; 2) dążenie do urzeczywistnienia demokracji ludowej t. j. ustroju, polegającego na realizacji sprawiedliwości społecznej i wolności.

W ten sposób Słowianie stają się pionierami postępu, demokracji i pokoju. Tak jak Związek Radziecki odegrał decydującą rolę w dziele zwycięstwa razem z innymi narodami słowiańskimi, tak samo odegra łącznie z nimi decydującą rolę w dziele utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa.

Idea pokoju najbardziej odpowiada historycznym właściwościom i charakterowi narodów słowiańskich.

EDWARD OSÓBKA-MORAWSKI — Przewodniczący CKW PPS

CHŁOPSKA PRAWDA I CHŁOPSKA DROGA

Chłop polski należał zawsze do grup najwięcej upośledzonych i prześladowanych. W dawnych czasach pańszczyzna, w nowszych wyszysz karteli, ucisk biurokracji sanacyjnej czy wreszcie wyszysz pracy na pańskim folwarku — to wszystkim znane i ożywiste fakty.

Poza niską stopą życiową indywidualnych rodzin chłopskiej życie i gospodarka publiczna w wsi polskiej przedstawiała opłakany stan. Kłopoty drogi, niedzne szkoły, brak oświetlenia elektrycznego, brak aptek i pomocy lekarskiej, wyszysz gospodarczy przez prywatnych pośredników i wiele, wiele innych plag gnębiło polską wieś.

Polska Partia Socjalistyczna wniosła od kilkunastu lat i niesie nadal na wieś słowa Idei Socjalistycznej, głosząc, że każdy człowiek ma prawo do lepszego życia, do oświaty, do pełni praw obywatelskich.

Socjalizm to idea ogólnoludzka, to idea przede wszystkim najbardziej pokrzywdzonych i prześladowanych, dążąca do sprawiedliwości, do wolności, do szczęścia tu na ziemi dla człowieka.

Obok chłopca na wsi nie mniejszą biedę cierpił robotnik, którego często gnębiło bezrobocie, małe zarobki, brak mieszkań i t. p. oraz niektóre warstwy inteligencji pracującej, jak choćby np. nauczyciel.

Biednego ludu wielkiego, robotników wyszyskanych i niedźmie opłacanej inteligencji pracującej było i jest w Polsce około 90%. Tymczasem trzadzili zawsze panowie, garstka obszarńników, fabrykantów, wielkich kupców i wysokich urzędników. Oczywiście, że prowadzili oni politykę zgodną z interesami swoich mocodawców, a nie zgodną z interesami mas chłopów i robotników.

Sanacje nienawidził lud polski całą duszą, ale jej osady gwałtu i terrorku trwały przez 13 lat i dopiero wojna je obaliła.

Do wojny powstał Rząd Robotniczo-Chłopski, który nie czekał się z jasnie panami dziećmi, czy fabrykantami, ale przeprowadził reforme rolną, upamiętnienie wielkich fabryk, kopalń i banków, czym stworzył fundamenty pod ustrój demokratyczny w Polsce. Bo demokracja, w której

jeden miał marną ziemię lub w ogóle jej nie miał, a drugi gospodarzył na setkach i tysiącach morgów w której jeden zarabiał za ciężką pracę grosze (robotnik), a drugi (fabrykant) zgarniał miliony; — w której policjant, starosta, prokurator, sędzia — trzymali stronę bogatych, a prześladowali lud to była fikcja demokracji.

My budujemy teraz inną demokrację — taką, w której chłop, robotnik i inteligent pracujący mają zająć główne i pełnoprawne miejsce w hierarchii społecznej.

Nie jest łatwo zbudować odrazu porządek i dobrobyt, zwłaszcza po takich okrutnych zniszczeniach wojennych i takim zmoralizowaniu społeczeństwa jak obecne, gdy ponadto wrog demokracji wrogiemu ustroju, który tkwi jeszcze w aparacie państwowym lub w leńszych bandach grasuje, rzuca nam klody pod nogi.

Najważniejsze jednak jest to, aby raz zdobytej władzy nie wypuścić z rąk, tak jak to uczyniono w 1918/19 roku. Jeśli utrzymamy władzę, to wszystkie pozostałe biedy i bóleżki z biegiem czasu ustąpią, a gdybyśmy nie utrzymali władzy, to wszystkie nasze wysiłki poszłyby na marne i chłop znowu wróciłby „do widel i do gnoju”, gdzie go zawsze panowie odsyłali.

Warunkiem utrzymania władzy jest jedność robotniczo-chłopska. Jeżeli nie będzie tej jedności, to wynik będzie taki, jaki jest. Gdy się dwóch bije — korzysta trzeci. W tym wypadku skorzystaćaby reakcja.

Wrogowie demokracji, obszarńnicy i kapitaliści, nie mogą sami przyjść do chłopów i robotników, posiadają swoich agentów, żeby za nich robotę pańską robili. Smutne to, że czasem i porządni chłopci dają się wciągnąć na lep tej fałszywej gry i popierają partie, które choć nawet i głoszą „demokrację”, ale dają i prowadzą do obalenia Rządu Robotniczo-Chłopskiego, do przywrócenia dawnych rządów i dawnych porządków.

Poznać takich fałszywych „przyjaciół” lub naiwnych, którzy tym „przyjaciółom” ludu uwierzyli bardzo łatwo. Walczą oni z Rządem Robotniczo-Chłopskim i na ten Rząd chcą zważyć z jednej strony wszystkie zle skutki wojny, jak i skutki swej własnej zbrodniczej roboty.

Strzeżmy się wrogów demokracji i fałszywych „przyjaciół” ludu! Chłopska Prawda i Chłopska Droga jest jedna — pazurem! utrzymać Rząd Robotniczo-Chłopski i jego reformy, które wiodą naród do silnej, niepodległej i sprawiedliwej Polski Ludowej.

Konferencja a ministrów spraw zagranicznych

PARYŻ (PAP). — Wydano oficjalny komunikat o pierwszym posiedzeniu konferencji ministrów spraw zagranicznych czterech mocarstw w Paryżu. Jak komunikuje francuskie ministerstwo spraw zagranicznych, ministrowie, którzy otrzymali polecenia opracowania traktatów pokojowych z państwami europejskimi, zebrał się o godz. 17-tej w Pałacu Luksemburskim. Przewodniczył francuski minister spraw zagranicznych Bidault, jako przedstawiciel państwa zapraszającego. Powitał on ministrów Byrnasa, Molotowa i Bevina, którzy krótko odpowiedzieli na

przemówienie inauguracyjne ministra Bidault.

Następnie konferencja zatwierdziła procedurę, według której odbywać się będą posiedzenia konferencji.

1) Na posiedzeniach przewodniczyć będzie każdy minister kolejno.

2) W godzinach porannych obradować będą zastępcy ministrów spraw zagranicznych, posiedzenia konferencji zaś odbywać się będą w godzinach popołudniowych. Zastępcy ministrów przygotują po-

(Dalszy ciąg na str. 2-giej)

Arka-Bożek, Blok i PKW PSL

— Powinniśmy iść do wyborów wspólnie — jako równi z równymi — bez żadnych przywilejów i niezdrowych ambicji partyjnych, mając na uwadze dezyjowanie zadania, jakie historia doby obecnej każe wśród nas w pełni przetrwać się trudności rozwiązać. Jestem za wspólnym blokiem wyborczym wszystkich stronnictw demokratycznych — oświadczają przywódca PSL na Śląsku, wicewojewoda Arka-Bożek, w wywiadzie udzielonym Socjalistycznej Agencji Prasowej.

Oświadczenie to obiegło całą prasę warszawską poza „Gazetą Ludową”, która, jak to się raz jeszcze okazało, informuje o nastrojach w PSL w sposób conajmniej bardzo jednostronny.

Nie od dziś bowiem wiadome było, że tak szumnie reklamowana przez „Gazetę Ludową” jedynolitość polityczna stronnictwa, którego prezesem jest wicepremier Mikolażyk, inaczej zgoła wygląda w terenie, niż w artykułach wstępnych tego dziennika, o łamach otwartych nie dla wszystkich PSL-owców. Nie wszyscy bowiem działacze członkowie PSL mają tak figlarne, beztrzeskie i nonszalanckie podejście do, jakże często trudnych i skomplikowanych zagadnień rzeczywistości polskiej, jak wesołe „fikfiki” (lubonny termin „Gazety Ludowej”) PSL-owskiego dziennika, adorowanego halałsiwie w środowiskach zgoła nie ludowych.

Wicewojewoda Arka-Bożek jest jednym z najpopularniejszych działaczy PSL. Przewodniczący dawnego Związku Polaków w Niemczech, syn ziemi Opolskiej, w czasie wojny przebywał na emigracji w Londynie, jako członek Rady Narodowej pozostawał w bliskich stosunkach z p. Mikolażykiem. Dziś zresztą również — jak oświadczył na publicznym wieceu — łączą go nadal więzy przyjaźni osobistej z prezesem partii, której jest członkiem, a z której polityką oficjalną w odniesieniu do sprawy wyborów zaszadniczo się różni. Nikt w PSL nie może uważać Arki-Bożka ani za „wtyczkę”, ani też „odsześciennika”.

Arka-Bożek jest PSL-owcem. My jesteśmy socjalistami. W nie jednym zapewne różnimy się. Śląski przywódca PSL oświadczył zresztą, czego bynajmniej nie myślimy przemilczając, że sprawa stosunku do bloku

wyborczego jest jedynym punktem, który go asadniczo dzieli od oficjalnej polityki naleznych władz PSL.

Ten punkt jest wszakże bardzo istotny. Sprawa stosunku do bloku wyborczego i urzeczywistnienia pełnej jednolitej demokratycznej stnowi bowiem dziś próbie szerszego w odniesieniu do najbardziej ważkich problemów, stojących przed Polską. W grę bowiem wchodzi w tej chwili i w tej sprawie najistotniejszy interes narodu. Określa go jasno Arka-Bożka.

Ugruntowanie dotychczasowych zdobytych socjalnych narodów polskiego, ich sprawniela rozbudowa winny stać się troską całego społeczeństwa i wszystkich stronnictw politycznych, którym stały rozwój narodowy, jak również jego postępek polityczny społeczny leżą na sercu.

Tak przemawia człowiek, dla którego polityka nie jest gra o mandaty, ale narzędziem montowania siły narodowej i społecznej dla zrealizowania konkretnych zagadnień. Tak przemawia człowiek, z którym można się liczyć w wielu sprawach, ale którego praca polityczna i w sferze politycznej i obronnej jest ku spełnieniu stnowich dla społeczeństwa zadań.

Oświadczenia Arki-Bożki, które wywołało ak szerokie echo w polskiej opinii publicznej, nie jest pierwszym uźwernieżeniem różnicy zdań w szeregach PSL.

Odszliśmy na tym miejscu nie jedną rozległą terenową organizację PSL, wydobywających się za wspólnym dółkiem wyczerzmy. Teraz rezolucje to, wykpiwane przez „Gazetę Ludową”, wzmożone zostały utortywnymi oświadczeniami jednego z zolowych działaczy, wobec którego nie pozwolił sobie zapewne dziennik PSL na filiterną ironię.

Uważa się, wobec opinii publicznej wzniesione dwa nurty w Polskim Stronnictwie ludowym jeden reprezentowany przez ludzką część tego stronnictwa, nacechowany rozumem politycznym, wyrastający z ducha myśli postępowej — i drugi najchwilniej zewzwnętrznie reprezentowany przez niemieckich adoratorów p. Mikolajczyka, którzy oszyscy te same głębokie i wieloletnie nady wystąpił z rządu londyńskiego, nazywali swego obecnego prezesa — zdradca. Trudno jest oczywiście ustalić, jak łożciowo wygląda układ sił w PSL. Nie będziemy bawić się w arytymetykę, o której tak często, a jak niefortunnie pisać lubią 75-procentowi ministrowie z „Gazety Ludowej”. Nie będziemy też tak, jak niektórzy, w PSL zwyciężyli nie tradycje Chjeno-Piasta, ale nadyce „Wyzwolenia”, by gazeta mieniła się ludową zewzwnętrzniła poglądy mas chłopskich, a nie stawała w obronie restauratorów i knajpiarzy warszawskich. Bo my jesteśmy rzeczywistymi zwolennikami sojuszu robotniczo-chłopskiego i chcemy, by sozusz ten w stosunku do państwa i w PSL i wspólnej pracy dla demokracji polskiej urzeczywistniany był jak najszerszej. Dlatego jesteśmy zwolennikami bloku stronnictw demokratycznych w nadchodzących wyborach i dlatego uważamy stanowisko NKW PSL za błędne i szkodliwe dla rozwoju demokratycznego Państwa.

Rafał Praga.

Exposé premiera Rządu Jedności Narodowej

wyłożone na 10-tej sesji KRN

Wysoka Izbo!

Obecna sesja Krajowej Rady Narodowej zwołana została głównie aby uchwalić ustawę o referendum ludowym, które ma wnieść do naszego życia prawo-konstytucyjnego i politycznego nowy, doniosły wkład. Referendum ma zdecydować, czy w przyszłych wyborach do sejmiku konstytucyjnego powinni wybierać jedną, czy też dwie izby. Czy mamy utrzymać nie popularną, hamującą zawsze pracę ustawodawczą drugą izbę — senat, czy też wystarczą nam jedna izba — sejm.

Podobne problemy stoją dziś także i przed innymi narodami, np. przed francuskim, gdzie lewicowa większość parlamentu zdecydowała się na jednolitość ustroju. Instytucja senatu wszędzie na świecie jest niepopularna i często przynosi komplikacje.

W Polsce zawsze dotąd postępowe i lewicowe partie opowiadały się za ustrojem jednolitym.

Dalsze pytania referendum zdecydują o różnicie doniosłych kwestii dla ustroju politycznego Polski.

A więc drugie pytanie dotyczyć będzie zagadnienia, czy dokonane w Polsce reformy rolne i nacjonalizacja przemysłu mają być zachowane i rozwinięte przez zagranicę Polski, czy też podważone. 3-cie pytanie dotyczyć będzie zagadnienia większej wagi, mającego da bytu, siły i przyszłości Polski decydujące znaczenie. Narod cały ma się wypowiedzieć w sprawie naszej zachodniej granicy na Nysie, Odrze i Bałtyku. To pytanie łączy się logicznie zaskołażeniem naszej polityki zagranicznej.

Polityka zagraniczna decyduje w równej mierze, tak jak i polityka wewnętrzna o przyszłości i niepodległości kraju, o jego rozwoju i sile. Polityka zagraniczna Polski przedrewersionowej miała duży decydujący wpływ i na wewnętrzne nasze życie i na wywołanie wojny. Dlatego jest nam tak dobrze znane, że polityka zagraniczna, którą my dzisiaj znamy, nie ma dobrej konsekwencji.

Nasze granice zachodnie na Nysie, Odrze i Bałtyku są dorobkiem polityki zagranicznej PKWN, Rządu Tymczasowego i Rządu Jedności Narodowej i utrzymane i ustalone mogą być tylko przy konsekwentnej prowadzonej polityce zagranicznej przez zagranicę Polski. Dziś możemy to sobie z całym spokojem i z całym obiektywizmem stwierdzić, że żaden inny rząd nie uzyskał by takich, jak obecne, granic, bo żaden inny rząd nie zdobyłby się na tak szczerą i zdecydowaną politykę w dążeniu do osłabienia przyznanych stosunków z naszym wschodnim sąsiadem, na politykę ustalającą jedność wszystkich mozarstw, co było momentem decydującym przy ustalaniu w Poczdamie naszych zachodnich granic. Wszystkimi dziś w Polsce dobrze wiadomo, jak wielki wpływ na fakt ustalenia naszych granic na Nysie, Odrze i Bałtyku wywarł Związek Radziecki, co było możliwym jedynie w procesie rozwoju naszych przyznanych i zobowiązanych stosunków politycznych. Przyjaźń polsko-radziecka, uświęcona uroczystym paktem, którego rozcnie obchodziliśmy w tym miesiącu, pozostanie, musi pozostać nadal kamicą węgielną polityki zagranicznej w ogóle i w szczególności.

Jedyną również pozytywną uregulowanie stosunków na zasadzie najbardziej pojednawczych propozycji polskich, leży szczególnie w interesie Czechosłowacji.

Dajmy będziemy do przyznanych stosunków współpracy i do eliminowania wpływów niemieckich ze wszystkich państw Europy i do budowania wraz z innymi narodami potężnego walu obronnego przeciwko imperialistycznym Niemcom. Zadbajemy o przyjaźń i współpracę z wielkimi mocarstwami anglo-saskimi, z Wielką Brytanią i Stanami Zjednoczonymi, z państwami, które dotychczas były naszymi Radzieckimi — decydują również o kształtowaniu się stosunków na świecie w ogóle.

Od tych trzech mozarstw, które są zdolne pomóc nam w gospodarczej odbudowie kraju, pomocy tej pragniemy i oczekujemy. Nasze dążenia do współpracy gospodarczej z wszystkimi państwami znajdują te powieterstwo, które dajemy w przebiegu naszych rokowań finansowych ze Stanami Zjednoczonymi dotyczących liczenie 90 ml. dolarów. Pragniemy i dajemy do zaciśnięcia przyjaźni z Francją, która jednakowo jesteśmy zainteresowani, aby nie doświadczyć więcej ujemnych skutków ze strony agresywnych i imperialistycznych Niemców.

Rozwijamy też coraz lepiej nasze stosunki gospodarcze z krajami skandynewskimi, a zwłaszcza ze Szwecją.

Do nowych bardzo pozytywnych faktów należy zaliczyć także nasz ostatni korzystny układ gospodarczy ze Szwajcarią.

Referendum ludowym, oświadczając na trzecim wyitanie tak, naród wyraża się jednocześnie za naszą nową, a tak korzystną dla Polski polityką zagraniczną.

Akcentując w referendum główne tezy polityki zagranicznej i wewnętrznej Rządu Jedności Narodowej, naród jednocześnie zapro-

buje nasz tymczasowy dorobek i jego główną linię rozwojową.

Jakież to dorobek, i jaka jego główna linia rozwojowa?

Poruszać dziś tylko niektóre aktualne problemy, nasze osiągnięcia bieżące i aktualne bolączki naszego życia. Przynamniej 10 wysuwa się na czoło naszego życia zagadnień i problemów. Są to:

- 1) Walka o utrzymanie bezpieczeństwa i odbudowę moralności w kraju.
- 2) Walka z głodem, kontyngenty i akcja siewna.
- 3) Odbudowa przemysłu.
- 4) Odbudowa transportu.
- 5) Odbudowa wsi, portów i Warszawy.
- 6) Zagospodarowanie Ziemi Zachodnich i rejonów.
- 7) Odbudowa finansów.
- 8) Odbudowa i szeroki rozwój oświaty i kultury.
- 9) Walka z epidemiami i o zdrowotność.
- 10) Walka z nędzą powojenną — Opieka Społeczna.

Walka i odbudowa — oto dwie główne myśli w naszym powojennym życiu polskim. Skończyła się wojna na froncie, ale dla nas, dla całego narodu polskiego trwa dalej, prowadzona wielkim wysiłkiem i napięciem wola walka o nasze najżywniejsze interesy i ideały.

Skończyła się wojna, z której wiele narodu wyszło względnie obronną łub całkowicie obroną. Natomiast nasza ojczyzna, a także wsi, gmin, popieliskich i ruinach. Toteż dla nas na każdym kroku zwołanie: Odbudowa, odbudowa, odbudowa!

Okutny okupant i wróg nie tylko niszczył nasz kraj pod względem gospodarczym, ale i zatrwał jadem swego ideologii i stworzył nieznośnym warunkami zdrowie moralne i duszno.

Każdy z nas patrząc codziennie, w ciągu blisko 6 lat, jak za male było nalejematarniejsze prawo, jakie niskie miały wieczne założenia moralne, jak bezczłowieka i człowieczeństwo. Narod cały patrzył jak inny naród został wyjęty spod prawa i ściągany na karę. Wobec nas, wobec polski, patrzył na codzienne egzekucje uliczne, na mordowanie w gettach, gdzie za drutami kolczastymi i za murami ludzie barbarzyści patrzyli się w wyrażeniu sposobu na innych, — swoimi ofiarami. Dziesiątki i setki tysięcy naszych obywateli okupant zepchnął w podziemie i w lasy, gdzie panowała inne prawo, prawo buncu i walki nieprzebijającej w środkach. Nędza powszechna, jaką nam zgotował okupant, praca przymusowa za marnie grosze, za nędzną żupę, za kawałek chleba zaszczerpiała i wzmagała powodowane trudnościami życia, grabież i spekulacja. Świadomość, że praca idzie na korzyść wroga, świadomość, że nas podnosił sabotaż i powolność praco do godności ideału narodowego. I choć warunki się zmieniły, choć wróg już dawno przecz został zepchnięty z polskiej ziemi, choć znów wrócił prawo i sprawiedliwość, choć mamy Polskę wolną i niepodległą, choć nikt obcy nie grobi nasz kraj, a praca idzie na siebie, a nie na wroga, i wroście i tragicznej przeszłości pozostawili jeszcze swój głęboki ślad i nie wszyscy obywatele wrócili do normalnego powojennego życia.

Musimy skończyć jak najrychlej z wszelkiego rodzaju zatrważaniem jadem nienawiści oświeconej i duszy narodowej. Musimy energicznie przeciwdziałać temu powojennemu zbrodni, który popycha uczniów z naszych szkół, kilkunastoletnie dzieci i młodzież do licznych występów natury politycznej i kryminalnej.

Musimy jak najrychlej zlikwidować pozostałe zeszłe bandy zbrojne napadające na spokojnych obywateli, bandy rabusów kryminalnych i bandy przestępców politycznych, morderczych działaczy demokratycznych i funkcjonariuszy bezpieczeństwa i milicji, za oddawanie kontyngentów i spełnianie innych powinności państwowych.

Musimy jak najrychlej pogłępić zagraniczne oświecenie i atmosferę, wspomagające te bandy pieniędzy i instruktorami. Ośrodki panów Andersów, Arciszewskich i spółki.

Nasze dzielne organy bezpieczeństwa i pomagające im wojsko, dużo już zdziłaly na tym polu, że wspomnę choćby zlikwidowanie bandy NSZ, zlikwidowanie bandy krynkiwskiej, a zwłaszcza bandy balostekom i lubelskim, dziesiątków band, którym odebrano ostatnio 3.700 sztuk różnej broni, wydano i wykonano setki wyroków śmierci na bandytach itd. W likwidacji są też bandy ukraińskich faszystów. Nasza milicja uprawnia swą działalność wykrywaniem przestępstw kryminalnych i politycznych, w podjęciu poledelem, że nasza milicja wykrywała parę miesięcy temu 40% przestępstw, dziś może podać, że wykrywa ich już 60% (Oklaski). Ochnicza rezerwa milicji, organizowana społecznym sposobem, będzie dalszym krokiem na drodze podniesienia naszego stałego bezpieczeństwa.

Wobec nas, wobec polski, patrzył na codzienne egzekucje uliczne, na mordowanie w gettach, gdzie za drutami kolczastymi i za murami ludzie barbarzyści patrzyli się w wyrażeniu sposobu na innych, — swoimi ofiarami. Dziesiątki i setki tysięcy naszych obywateli okupant zepchnął w podziemie i w lasy, gdzie panowała inne prawo, prawo buncu i walki nieprzebijającej w środkach. Nędza powszechna, jaką nam zgotował okupant, praca przymusowa za marnie grosze, za nędzną żupę, za kawałek chleba zaszczerpiała i wzmagała powodowane trudnościami życia, grabież i spekulacja. Świadomość, że praca idzie na korzyść wroga, świadomość, że nas podnosił sabotaż i powolność praco do godności ideału narodowego. I choć warunki się zmieniły, choć wróg już dawno przecz został zepchnięty z polskiej ziemi, choć znów wrócił prawo i sprawiedliwość, choć mamy Polskę wolną i niepodległą, choć nikt obcy nie grobi nasz kraj, a praca idzie na siebie, a nie na wroga, i wroście i tragicznej przeszłości pozostawili jeszcze swój głęboki ślad i nie wszyscy obywatele wrócili do normalnego powojennego życia.

Musimy jak najrychlej pogłępić zagraniczne oświecenie i atmosferę, wspomagające te bandy pieniędzy i instruktorami. Ośrodki panów Andersów, Arciszewskich i spółki.

Nasze dzielne organy bezpieczeństwa i pomagające im wojsko, dużo już zdziłaly na tym polu, że wspomnę choćby zlikwidowanie bandy NSZ, zlikwidowanie bandy krynkiwskiej, a zwłaszcza bandy balostekom i lubelskim, dziesiątków band, którym odebrano ostatnio 3.700 sztuk różnej broni, wydano i wykonano setki wyroków śmierci na bandytach itd. W likwidacji są też bandy ukraińskich faszystów. Nasza milicja uprawnia swą działalność wykrywaniem przestępstw kryminalnych i politycznych, w podjęciu poledelem, że nasza milicja wykrywała parę miesięcy temu 40% przestępstw, dziś może podać, że wykrywa ich już 60% (Oklaski). Ochnicza rezerwa milicji, organizowana społecznym sposobem, będzie dalszym krokiem na drodze podniesienia naszego stałego bezpieczeństwa.

Wobec nas, wobec polski, patrzył na codzienne egzekucje uliczne, na mordowanie w gettach, gdzie za drutami kolczastymi i za murami ludzie barbarzyści patrzyli się w wyrażeniu sposobu na innych, — swoimi ofiarami. Dziesiątki i setki tysięcy naszych obywateli okupant zepchnął w podziemie i w lasy, gdzie panowała inne prawo, prawo buncu i walki nieprzebijającej w środkach. Nędza powszechna, jaką nam zgotował okupant, praca przymusowa za marnie grosze, za nędzną żupę, za kawałek chleba zaszczerpiała i wzmagała powodowane trudnościami życia, grabież i spekulacja. Świadomość, że praca idzie na korzyść wroga, świadomość, że nas podnosił sabotaż i powolność praco do godności ideału narodowego. I choć warunki się zmieniły, choć wróg już dawno przecz został zepchnięty z polskiej ziemi, choć znów wrócił prawo i sprawiedliwość, choć mamy Polskę wolną i niepodległą, choć nikt obcy nie grobi nasz kraj, a praca idzie na siebie, a nie na wroga, i wroście i tragicznej przeszłości pozostawili jeszcze swój głęboki ślad i nie wszyscy obywatele wrócili do normalnego powojennego życia.

o) przebiegu obrad konferencji, o ich pracach i powziętych uchwałach.

6) Utworzony będzie wspólny sekretariat złożony z sekretarzy czterech delegacji. Na czele sekretariatu stać będzie sekretarz generalny mianowany w porozumieniu z sekretarzami delegacji.

7) Sekretariat zajmie się rejestracją i opracowaniem wszystkich dokumentów. Dokumenty będą ogłaszane w językach: angielskim, rosyjskim i francuskim. Do obowiązków sekretariatu należy zorganizowanie posiedzeń konferencji. Sprawozdania zawierające tylko decyzje powzięte przez ministrów, nie będą zaś podawały szczegółów dyskusji. Sekretariat jest odpowiedzialny za opracowanie dokładnego tekstu wniosków przyjętych podczas obrad.

Twórcy i nauczyciele ideologii rasizmu i nienawiści do innego zolowicyk stoją uskarszeni dziś przed sądem w Norymburze, ale ich pojęcia uczniowie z NSZ morydają dalej z zimną krwią resztki Żydów w naszym kraju. Rząd przedziwiał energiczne środki przeciwdziałania temu nowocześnie barbarzyństwu, wydał dekret uznający za ciężkie przestępstwo praktykowanie lub podżeganie do nienawiści rasowej, czy wyznawczej, i przewidujący surowe kary za te przestępstwa. Do walki z tym zlem musi stanąć nie tylko rząd, ale cały naród, gdyż całość narodowi wyrządza to ciężką krzywdę, deprawując ludzi, i rzucając na nich ciężki podejżen zatrucia faszkiwską ideologią. Narod nasz w masie jest stowoskiwską ideologią. Narod nasz w masie jest okupantem, jest zolowicyk. W czasie konspiracji dał temu wiele dowodów, narazając się na surowe kary za masowe przetrzymywanie i ukrywanie przesiładowanych Żydów. To tylko zgangrenowane jednostki narażają nasz naród, nasze dobre imię. Mówiąc o zagadnieniu walki z antysemityzmem, chcąc jeszcze raz określić nasz stosunek do kwestii żydowskiej, Rząd demokratyczny w pełni realizuje równouprawienie wszystkich obywateli bez różnicy ras, narodowości i wyznania, Rząd stoi na stanowisku, że tak jak rce i mózgi wszystkich obywateli, potrzebne są państwu dla jego odbudowy, tak też i wszystkie kim obywateli bez żadnej różnicy należy się pełna opieka ze strony państwa i równe prawa i obowiązki wobec państwa. Rząd jednak nie będzie pomagał tym którzy zechcą z Polski wyjechać.

W obliczu tragedii, jaką przeżył naród żydowski, należałoby Żydom, którzy tego pragną, ułatwić realizację ich aspiracji narodowych w Państwie. Musimy surowo tępić te, które wystrępowali, aby nie doprowadzić do wyrównania psychicznego i moralnego narodu, aby znów nam powodowały i rozdarły wielkie ideały moralności.

Wystąpiłmy ostro przeciwko spekulantom i spekulacji, która na ostatnie sesji tak żywo poruszała Wysoką Izbę. Do wieńców i obowoz pracy poszło już i pódje jeszcze wiele żydowskich i spekulantów (oklaski). Komisja, która w zadaniu i spekulacji rzuciła postrach na spekulantów i sądzę, że opaniec ich zbrodnia działaniów i spekulacji nie oszczędza nikogo. Odwrótnie, im kto był przy postawiony, tym surowza dotknęła go kara.

Musimy — w przeciwieństwie do czasów okupacji — ucieżać pracy i jej wydajność podnieść do godności ideału narodowego, gdyż tylko uczciwą pracą i wzmożeniem jej wydajności możemy się wydziwnąć z podległości i podległości, odbudować nasze fabryki i kopalnie, porty, gospodarstwa rolne, transport i podnieść naszą stopę żywoją.

Wielką przeszkodą na drodze do odbudowy całości naszego kraju, jest nasza niezwykle trudna sytuacja aprowizacyjna. Złożyło się na to wiele ważnych powodów, także, jak oburznie niszczenie przyfrontowe, które w kilkadziesiąt powiatów niszczyło i uniemożliwiło zbioru, pierwszy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, drugi rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, trzeci rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, czternasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, piętnasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, szesnasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, siedemnasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, osiemnasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dziewiętnasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty pierwszy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty drugi rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzeci rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dwunasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty trzynasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty czwarty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty piąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty szósty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty siódmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty ósmy rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziewiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty dziesiąty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbioru, dwudziesty jedenasty rok przez niszczenie i uniemożliwienie zbior

BRONISŁAW WINICKI

O źródłach i perspektywach przyjaźni polsko-radzieckiej

I.

Chcąc naginać życie do tematu przy-
wyklimy ostatnio przy omawianiu za-
gadnienia polsko-radzieckiego powoływa-
jąc na jasne, wspólne punkty naszej histo-
rii. A więc Mickiewicz i Puszkini, deka-
bryści, wspólna walka rewolucyjna polskie-
go i rosyjskiego proletariatu i wiele, wiele
innych mądrych rzeczy. Prawde łatwo
odrościć. To samo, co wczoraj było jeszcze
zakazany kłamstwem, względnie tajona
prawda (co na jedno wychodzi) dziś staje
się niezachwianym dogmatem — i odwrot-
nie. Nie ma prawd absolutnych, ale
kłamstwo absolutne też nie istnieje. Nie
jest prawdą, że przyjaźń polskiego i ro-
syjskiego narodu rozdziła się na polach
bitew tej wojny. Nie mogło tak być i w
rzeczywistości tak nie było. Stało się to
daleko wcześniej. Polska w przeważającej
masie swego narodu, a przynajmniej w
3/4 była pod zaborem rosyjskim dokładnie
przez 126 lat. Stało się to wskutek za-
borczej polityki carów. Sama aneksja
Polski nie była by niewątpliwie wywołana
w narodzie polskim gwałtownych odruchów
obronnych, gdyby nie towarzyszył jej
równocześnie stałe wzmagający się ucisk
społeczny i narodowościowy, stosowany
przez administrację carską przy pomocy
nie zawsze najprzejrzystszych przedsta-
wicieli narodu rosyjskiego.

Jeżeli się zważy, że kierująca rolę w
ówczesnym życiu Polski grała szlachta jako
jeden z czynników intelektualnych w naro-
dzie, zrozumiała jest nienawiść carów do tej
właśnie warstwy, która stała na przeszkodzie
do rusyfikowania narodu polskiego, co
w pojęciu carów jedynie dawało gwarancję
zatrzymania Polski pod swoimi rzą-
dami. A szlachta polska nie kierowała
wówczas bynajmniej troską o los narodu,
lecz o własne majątki i o wpływ na „rząd
duszy” narodu — jednym słowem o odgry-
wanie roli. Gdy carowie to zauważyli,
wiele zmieniło się dla nich na lepsze. Pa-
nowie nasi zostawali szambelanami dworu
carskiego, wysoki dygnitarzami państwo-
wymi w Petersburgu i sprawą polską „była
zalatwana”. A naród polski w całej swej
masie cierpiał nieprawdopodobny ucisk ze

strony carskiej administracji i własnych
szlacheckich obszarników.

Trudno uwierzyć mi, aby był na świe-
cie człowiek pracy, człowiek ciężkiego tró-
du fizycznego, czy umysłowego, który mógł
by nienawidzić podobnego człowieka
tylko dlatego, że nie mówi on tym samym
językiem, tylko dlatego, że śpiewa inne
pieśni lub mieszka w innym kraju. Z własnej
obserwacji z czasów obozowych może
stwierdzić, że nawet najbardziej zatwardzia-
li hitlerowcy, wywodzący się z szeregu
pracujących mieli jednak uznanie dla czło-
wieka rzetelnej pracy. Cóż więc dziwnego,
że naród chłopów, jakim był zawsze naród
rosyjski odnosił się z nieufnością do nasze-
go narodu, w którym widział (słusznie lub
nieśluszenie) mnóstwo przedstawicieli „szla-
checkich białorączek”.

II.

Naród rosyjski nie popierał nigdy
awanturnej polityki carów wobec Polski.
Jednym z pierwszych aktów państwowych
młodej federacyjnej rosyjskiej republiki
radzieckiej było w styczniu 1918 roku,
a więc w trzy niespełna miesiące po doko-
nanej rewolucji październikowej uznanie
całkowitej niezależności i suwerenności na-
rodu polskiego. Odpowiedź na ten wielko-
duszny gest otrzymał naród rosyjski już
rok później w postaci marszu Piłsudskiego
na Kijów. Trudno przypuszczać choćby, że
po takiej odpowiedzi naród rosyjski walczą-
cy o swoje społeczne wyzwolenie mógł
nagle zapalać miłość do narodu polskiego.
Przecież musiał obciążać cały naród polski
odpowiedzialnością za to, tak samo jak
my obciążaliśmy kiedyś nieustannie cały naród
rosyjski za winy carów wobec naszego na-
rodu. Tylko, że naród rosyjski aktom sty-
cniowym chciał te winy nieopelioną
zmazać, a my w okresie wojny w 1920 roku
niewiele zrobiliśmy, aby przekonać naród
rosyjski, że wojnę tę uważamy z naszej
strony za niesprawiedliwą i zaborną.

III.

Z dotychczasowego mogło być się dwa-
wać, że pisze o źródłach nienawiści. Te dwa
uczucia leżą jednak tak blisko jedno przy
drugim, że są sygnaty życiowe, w których

nie rozróżnia się granic. Podstaw do przy-
jaźni polsko-radzieckiej nie należy się do-
zukiwać wyłącznie na bazie emocjonalnej.
Stare są uślośniania najlepszych jednostek
w narodzie rosyjskim do stworzenia wielkie-
go ruchu, opartego na idei państwowości.
Jeżeli idei tej patronowali czasowo carowie,
nie działo się to bynajmniej z głębo-
kiego zrozumienia korzyści, jakie idea ta
nieś mogła wszystkim słowiańskim naro-
dom w ich wspólnej walce z naporem
germańskim. Idea państwowości, mająca
również wybitnych zwolenników w naszym
narodzie (Jerzy Żuławski — „Gra fal”) była
idea narodowa, ludowa, a carowie rosyjscy
chcieli użyć jej dla własnych imperialistycz-
nych celów. Jak wiadomo ostatni carowie
byli tak silnie spowinowaceni z niemieckimi
rodzinami panującymi, że w ży-
lach ich płynęło daleko więcej krwi Ho-
henzollernów i innych Wittelsbachów niż
Romanowów. I tu, w tej wielkiej idei zbira-
nia i zjednoczenia wszystkich Słowian
należy dozukiwać się źródeł przyjaźni na-
szego narodu z narodem rosyjskim.

IV.

Niewiele jest na naszym globie naro-
dów równie uzdolnionych jak naród ro-
syjski. Zmarły w 1926 roku poeta niemiecki
Rainer Maria Rilke, który wiele lat swe-
go życia spędził jako gubernator w carskiej
Rosji wyraża się w swoich wspomnieniach
o narodzie rosyjskim z szacunkiem czło-
wieka, który ceni w nim głęboką myśliciel-
ność. Przyczącać właśnie opinie Niemca,
aby tym bardziej podkreślić wysokie po-
jęcie, jakie o narodzie rosyjskim mają
przedstawiciele innych narodów.

Faktem jest, że Rosjanie przodowali za-
równo w literaturze, jak i sztukach pięk-
nych, w medycynie i naukach przyrodni-
czych, a swymi osiągnięciami w dziedzinie
techniki współczesnej uprawiali w zdu-
mie nie cały świat, nie wyłączając hitlerowskich
Niemiec. Ojczyzna chemii współczesnej
jest przecież Rosja, bo Rosjanin Mendele-
jew położył podwaliny pod naukę współ-
czesnej chemii, a nie Niemiec Liebig, tak
samo jak biolog Pawłow stworzył nowo-
czesną wiedzę biologiczną lub Popow był

wynalazcą radia od zasady aż do prakty-
cznego zastosowania.

Z tego nieprzebranego skarbcia czerp-
li inne narody świata i nie wstydzili się nigdy
do tego przyznawać. Tylko nasz naród zo-
stał odgrodzony na długie lata wysokim
murem od wpływów kultury rosyjskiej.
Było to naturalne, gdy broniliśmy się za
czasów — zabrzętało przed wynarodowie-
niem — przestaje być zrozumiałe, gdy po
długich wiekach zaczynamy żyć obok no-
woczesnego Związku Radzieckiego również
jako państwo nowoczesne.

V.

Idea obecnych granic Polski opiera się
na historycznym podziale Polski na Litwę
i Koronę. W skład Litwy (przed unią)
wchodziły wszystkie t. zw. kraje ruskie,
a więc do XIV-tego wieku włącznie Białoruś
i Ruś Czerwoną w granicach aż do
Dniepru. Przez połączenie z Litwą Polska
uzyskała wpływy na kraje ruskie. Jest
zrozumiałe, że okres Jagielloński jest
przerzutem wpływów Polski na wschód,
gdyż ani Jagiello ani jego spadkobiercy
nie chcieli rezygnować ze swych faktycz-
nych praw dynastycznych na wschodzie,
uważając Litwę, a tym kraje ruskie za swą
właściwą ojczyznę. Tak więc Polska dzięki
dynastycznym kombinacjom Jagiellonów
rozpoczęła awanturkę polityczną na wscho-
dzie, zaprzeczając całkowicie bez-
bronne granice zachodnie. Niemożliwość
uzyskania oparcia o jednego z sąsiadów
wskutek zasadniczo błędnej polityki,
prowadzonej przez długie wieki, naród nasz
zapłacił utratą niepodległości na rzecz
wszystkich sąsiadów.

VI.

Naród nasz jest niewątpliwie indywidual-
listą wśród narodów. Nie znaczy to, abyśmy
nie przyjmowali chętnie tego, co inni nam
dadzą. Nie lubimy tylko, gdy nam coś
narzucają. Carowie chcieli narzucić nam
gwałtem miłość do narodu rosyjskiego.
Piękny był dla naszych ojców Puszkini
i Lermontow, Dostojewski, Mereżkowski
i Tolstoj, lecz metoda obrana przez Rosjan
jako zabórca była z gruntu zła. Nauczycy
się kochać Puszkina może Polak znacznie
łatwiej w Polsce niż na dalekiej Syberii.
Gdyby te prawde zrozumieć carowie wiele
niego dałoby się uniknąć — wiele nie-
potrzebnej nienawiści nigdy by nie po-
stało.

Te prawde zrozumieć ludzie dzisiejszej
Rosji. Zrozumieć, że bez porównania le-
piej jest mieć obok siebie przyjaciela,
choćby małego, niż niechętnego wroga.
To Związek Radziecki wyciągnął znowu
pierwszy ręk do zgody. Od 1941 roku
Rosja przyłączyła się do grona tych, którzy
naród polski wspierali wytrwale w jego
walce z niewolą hitlerowską. Tysiące de-
stantów spadaczków radzieckich
prowadziło walkę z hitlerowskimi najęźdźca-
rami o ramię z polskim żołnierzem armii
podziemnej. Partyzanci polscy i radzieccy
walczyli we wspólnych grupach z okrutnym
wrogiem na polskiej ziemi. Związek Ra-
dziecki uzbroił polską armię na ziemi
radzieckiej nowoczesnie i dopomógł nam
wyprowadzić regularną armię polską do
boju o wolność. Czerwone i białoczerwone
sztabrydy powoływały zgodnie nad zwy-
cięskimi polami bitew — oręż radziecki
i polski gromił razem wroga.

Razem zajął się zwycięskie radzieckie
i polskie sztabrydy nad Berlinem i nad
Dreznem. Razem usłaly mogły bratnie
polkie i radzieckie ziemie rosyjska, polska
i niemiecka, znacząc smutny, zwycięski
złotek.

VII.

Związek Radziecki pomógł nam odzys-
kać wolność. I nie tylko to. Pomógł nam
utrwalić nasze granice niemal w samym
sercu Europy. I czego w zamian za to śada
od nas Związek Radziecki? Dobrych sto-
sunków sąsiedzkich. Współpracy gospo-
darczej i kulturalnej. Zniszczenia muru nie-
chęci, jaki wzniesił wrogowie postępu.
Związek Radziecki nie poprzestął na słow-
kach. Za słowami poszły czyny. Otrzy-
mujemy ogromną pomoc w odbudowie
Warszawy i to zarówno materialną jak też
fachową. Otrzymujemy pomoc żywnościową
w przede wszystkim w zbożu. Dzięki wzajem-
nemu zrozumieniu wytworzyły się wspania-
lne warunki dla polsko-radzieckiej współ-
pracy na arenie polityki międzynarodowej,
w pierwszym rzędzie w Organizacji Narod-
ów Zjednoczonych.

Te ustulowania obu narodów, a przy-
najmniej tego, co w obu narodach jest
najlepszego nie mogą pozostać w dalszym
ciągu bez wpływu na kształtowanie się
historii obu państw. Naród polski zaczyna
rozumieć, że w oparciu o tak potężną przy-
jaźń, jaka ofiarowuje Związek Radziecki
losy Polski muszą ułożyć się jak najpo-
myślniej. Nie jest to przecież polityka na
rok lub dwa, lecz na długie pokolenia. Dzia-
ło się też mylą się ci wszyscy, którzy sadzą,
że naród polski, przeżywszy raz i rozumi-
ając dalekosieżne skutki nowej przy-
jaźni może zgodzić się ze zdaniem garstki
nieodbitów faszystowskich, pragnących
cofnąć tryby zegara dziejowego. Naród
polski zrozumiał — i w głosowaniu ludowym
udzielił swej ostatecznej odpowiedzi,
która będzie pośrednią aprobatą przyjaźni
polsko-radzieckiej.

Sojusz polsko-radziecki

gwarancja pomysłowego rozwoju Państwa Polskiego

Dnia 21 kwietnia minął rok od chwili
podpisania Traktatu Przyjaźni, Pomocy
Wzajemnej i Współpracy Powojennej mię-
dy Polską a Związkiem Socjalistycznym
Republik Radzieckich. Rok, który dzieł nas
od tego historycznego wydarzenia potwier-
dził całkowicie jego znaczenie i doniosłość
jeśli się uprzytomni w ile podejrzanych nieuf-
ności wrogoci i zbrojnych konfliktów
obfitowały stosunki polsko-rosyjskie
w słowiekowej przeszłości, osłabiając o-
swojańskie narody, a jednocześnie wzmac-
niając imperializm germański!

Naród polski, który przeszedł piekło oku-
pacji hitlerowskiej, z chwilą gdy stał się
gospodarzem swoich losów, dokonał zde-
cydowanego zwrotu w polityce zagranic-
nej, zerwał z polityką sporów z ZSRR i po-
stanowił wejść na drogę przyjaźni i ścisłej
współpracy z wielkim sąsiadem wschodnim
i innymi narodami słowiańskimi, widząc
w tym słusznie najważniejszą rekwizytę
utrwalenia morzem krwi okupionego po-
koju i przecistawienia się niebezpieczeń-
stwu niemieckiemu.

— Historyczne znaczenie zawartej um-
owy — oświadczył w chwili jej podpisania
generalisimus Stalin — polega przede
wszystkim na tym, że kładzie ona kres i
grzebie stare nieprzyjazne stosunki, stwa-
rzając realną bazę dla zastąpienia ich sto-
sunkami sojuszu i przyjaźni między Zwią-
zkiem Radzieckim i Polską.

Z jaką przekonującą siłą brzmia dziś
następujące słowa Stalina, wypowiedziane
przy podpisaniu umowy z Polską:
„Jak długo nie było sojuszu między na-
szymi krajami, Niemcy mogły wykorzystywać
brak jednolitego frontu między nami, mo-
gły przeciwstawić Polskę Związkowi Ra-
dzieckiemu i Zw. Radziecki Polsce. I błąd
nas po kole. Sprawa ta zmieniła się z
gruntu, teraz nie można będzie przeciwsta-
wiać naszych krajów. Obecnie mamy jed-
nolity front od Bałtyku do Karpat prze-
ciwko imperializmowi niemieckiemu. Mo-
żemy teraz powiedzieć, że agresja niemiecka
od wschodu została okleznana”.

Dla nikogo w Polsce nie ma dziś ważniej-
szego zagadnienia, jak zabezpieczenie się
przed możliwością niemieckiej agresji.
Okleznanie tego niemieckiego niebezpie-
czeństwa to najbardziej żywotny cel na-
rodu polskiego; umowa gwarantująca reali-
zację tego podstawowego nękezu polityki
politycznej, odpowiada najistotniejszemu,
najwzrostniejszym interesom naszego narodu.
Jedynie siły reakcyjne, marzące o poro-
dnie do władzy, nienawidzące demokracji i
jej zdobywcę społeczno-politycznych, sprze-
cjawiających się zapoczątkowanej przez Obóz
Demokratyczny i Rząd Robotniczo-Chłopski
polityce przyjaźni i współpracy ze
Związkiem Radzieckim.

Niespełna rok upłynął od rozbitcia machi-
ny militarnej Hitlera, a już pojawiają się

na świecie i w Niemczech ciemne siły pra-
cujące nad odrodzeniem potęgi niemieckiej.

Ścisła współpraca polsko-radziecka, opar-
ta na umowie kwietniowej, nie ogranicza
się jedynie do stosunków polityczno-woj-
skowych, ale rozciąga się również na dzie-
dzinę stosunków gospodarczych i kultural-
nych, bez oparcia o gospodarcze stosunki
ze Związkiem Radzieckim, szybka odbudo-
wa naszej gospodarki byłaby niemożliwa!

Radzieckie surowce umożliwiły uruchome-
nie naszego przemysłu włókienniczego,
skórzanego, hutniczego, metalowego, gu-
mowego i wielu innych oraz zatrudnienie
setek tysięcy robotników, wydatnej pomo-
cy udziela nam Związek Radziecki nie tyl-

ko w dziedzinie przemysłowej, ale również
i w dziedzinie wyżywienia, bez której mi-
asta nasze odczuwałyby dziś niewątpliwie
brak chleba.

Doświadczenia roku ubiegłego dowodzą
niezwykle, że zawarta umowa wykonana
jest rzeczywiście w duchu prawdziwej
przyjaźni, której żadna siła nie zdoła zdy-
skredytować, ani poderwać.

Stwierdzając pozytywne bilans rocznego
trwania umowy polsko-radzieckiej wyraża-
my głęboką pewność, że sojusz, przyjaźń,
pomoć wzajemna i współpraca Polski i
Związku Radzieckiego będą w dalszym cią-
gu zacieśniać się dla dobra obu narodów
i dla utrwalenia pokoju i bezpieczeństwa
świata!

Ewa Bandrowska-Turska i K. Wiłkomirski w Moskwie

MOSKWA (SAP). Do Moskwy przybyła
na występy gościnnie znakomita śpiewaczka polska
Ewa Bandrowska-Turska. Jest to czwarte
już z kolei tournée koncertowe Bandrowskiej,
Turskiej w ZSRR.

W rozmowie z korespondentem PAP artyst-
ka oświadczyła: „Więzy przyjaźni z pre-
stawieliem radzieckiego świata muzycznego,
zawarte w czasie moich poprzednich wizyt w
Moskwie, zostaną obecnie wznowione. Mam
jak najlepsze wspomnienia o publiczności ra-
dzieckiej, tak niezwykłej wrażliwej i pracowal-
nej. Cieszę się niezmiernie, że będę miała możność
znowu zaśpiewać dla tej publiczności”.

Ewa Bandrowska-Turska ma dać szereg reci-
tałów w największych salach koncertowych Mo-
skwy i Leningradu.

Wraz ze znakomitą śpiewaczką przybył do
Moskwy wybitny dyrygent i wionolenzista

Kazimierz Wiłkomirski, dyrektor Konserwa-
torium Łódzkiego. Wiłkomirski dyrygował be-
dzie orkiestrą symfoniczną oraz da kilka reci-
tali wionolenzowych.

Pełni artystów polskich w ZSRR potrwa oko-
ło miesiąca.

W dniu 22 b. m. odbył się w Moskwie pier-
szy, oddawna zapowiadany, koncert Ban-
drowskiej - Turskiej. Program zawierał utwory
kompozytorów polskich i radzieckich oraz
utwory muzyki klasycznej.

Zapelniająca salę do ostatniego miejsca pu-
bliczność, która miała jeszcze w pamięci sukcesy
artystki z lat przedwojennych, przyjmowała
śpiewaczkę polską z żywiołowym entuzjaz-
mem.

Koncert transmitowany był przez radio.

Nowoczesna technika w usługach przemysłowych radzieckiego

MOSKWA (PAP). „Prawda” przeprowadziła
ankietę wśród instruktorów maszyn dla cięż-
kiego przemysłu na temat projektów pracy za-
kładów budowy maszyn w nowej 5-letce. Lau-
reaci nagrody Stalinowskiej, główni konstruk-
torzy leningradzkich zakładów metalowych im.
Stalina, Grynberg i Kowalow, kreślą plany bu-
dowy nowych urządzeń dla elektrowni. Zakłady
przystępują do produkcji turbin parowych
wysokiego ciśnienia. Turbiny będą pracowały
ciężko, ciśnieniem 90 atmosfer, rozwijając moc
100 tysięcy kilowatów przy 3 tysiącach obro-
tów na minutę, zużywając około 15 procent
paliwa. Kolektyw zakładów montuje 6
turbiny wodnych o mocy 100 tysięcy koni pa-
rowych dla elektrowni wodnej na Dnieprze.
Turbiny te mimo zwiększonej mocy pracowały
dawniej. Udało się przy tym znacznie
zwiększyć ich współczynnik sprawności. Turbi-
ny Dniepru są będą całkowicie automatyzowa-
ne. Projektowana jest budowa hydroagrega-
tów.

Konstruktorzy interesują się zagadnieniem
turbiny gazowej. Nad konstrukcją maszyn dla
budownictwa i przemysłu naftowego pra-
cują zakłady Uralmaszawud w Swierdłows-
ku. Konstruktorzy projektują budowę nowych

pomp o zmniejszonych motorach i o po-
większonej liczbie obrotów. W ciągu 1946 r.
mają być szczegółowo opracowane projekty
20 maszyn nowej konstrukcji. Nowe zakłady
im. Lenina, jak podaje ich główny konstruktor
Zerbin, przeprowadzą dużą pracę nad ujed-
noczeniem maszyn. Pozwoliło to z niewielkiej
liczki typowych części maszynowych otrzymać
dziesiątki mechanizmów najrozmaitszego prze-
znaczenia. Ta metoda stosuje się do konstrukcji
specjalnych turbin parowych. Został wykoń-
czony obrzyni turbo-kompresor dla sprężenia
powietrza od 6 — 8 atmosfer. Zakłady projek-
tuja nowy typ silnika w postaci turbiny gazo-
wej, pracującej niezależnie na parze, na mieszan-
ce gazowej o temperaturze około 600 stopni.
W tym celu stosuje się do konstrukcji
kółotwornych kotłów parowych.

Podniósł się z ruin i pracuje gigant prze-
mysłu ZSRR — Nowokramatorskie Zakłady
Budowy Maszyn. Konstruktorzy tych zakładów
pracują nad projektem obrzyników noże uni-
wersalnych dla ciecici bryli metalu. W opraco-
waniu znajduje się konstrukcja pierwszego
w ZSRR dźwigu hutniczego, przeznaczanego
do pracy w szychach głębokości 1.300 — 1.400
mtrów.

Exposé premiera Rządu Jedności Narodowej

(dokończenie)

1946 r. — 300.286. Wzrost wynosi 60,8%. Wpływ wynosi 148.090.898 zł.

W grudniu 1945 r. nasze warsztaty naprawiły 137 parowozów, w marcu 1946 r. 263. Przyniesło zwiększony ruch mielnicy w marcu br., mniej katastrof, aniżeli w grudniu ubiegłego roku.

Także same porównania dotyczą naprawy wagonów osobowych.

Budynków kolejowych odbudowaliśmy około 50.000 m².

Odbudowaliśmy około 2.700.000 m² nawierzchni dróg kolejowych, łuczniowych i ulepszonych, wyburzaliśmy 3.150 km nawierzchni dróg. Odbudowaliśmy 142 mostów drogowych o długości 1280 m. Zapożyczaliśmy odbudowywaliśmy licznych mostów. Na samej Wiśle od Krakowa do Gdańska — 15 wielkich mostów drogowych.

Odbudowujemy drogę wodną na Odrze. Wydobyliliśmy z Odry 80 jednostek różnych wraków, z czego w remoncie znajduje się 50 jednostek.

Mamy jeszcze do wydobycia około 1.000 jednostek, z czego większość nadawać się będzie do użytku. Obecna zdolność przewożenia w trybie normalnym 14 milionów ton pa do wydobycia i wyremontowania taboru warownie do 2,5 milionów ton.

Na Wiśle rząd przewożył w tym w całej pełni. Posiadamy do 40 obwozów własnym napędem i 250 bez własnego napędu. Wszystkie wydobyczo z wody i wyremontowano.

Posiadamy 68 państwowych warsztatów samochodowych i 17 takich zakładów złączonych do remontu. Trudnością naszego transportu samochodowego leżą w tym, że posiadamy samochody 243 typów i brak przemyślnego pomocniczego oraz posiadamy za mało wysoko kwalifikowanych szoferów.

Zasadniczym osiągnięciem pierwszego roku odbudowy kraju jest przywrócenie mu jego stolicy. Zaczynamy ją odbudowywać z gruzów. Warszawa spełnia dzisiaj wszystkie warunki i wymagania stolicy, będąc rzeczywistym ośrodkiem dyspozycyjnym kraju.

Okres zimowy został wykorzystany dla przygotowania i rozszerzenia pełnej akcji odbudowy na terenach kraju (poza Warszawą), które najbardziej akcji tej potrzebują. Stworzono został specjalny administracyjny techniczny, zdolny do podjęcia i przeprowadzenia nowych zadań. Pierwszym z tych zadań jest odbudowa wsi w przyfrontowym pasie zniszczonej wzdłuż Narwi, Wisły i Wiskoki. Rozmiar zniszczeń tego obszaru umożliwia samorządową odbudowę, która daje dobrane rezultaty na innych terenach. Pomoc państwa idzie tu w pierwszym rzędzie w kierunku dostarczenia materiałów budowlanych. Wobec braku drzewa połączane jest z innymi względów przejście na budownictwo ogólnowalowe materiały zastępczych stając się konieczne i w tym celu stwarza się sieć lokalnego przemysłu budowlanego i prowadzi szeroko zakrojoną akcję. Wykonanie pracy w pasie zniszczonej będzie odbudowa po jednym budynku na około 30.000 gospodarstw.

Drugie zadanie — to odbudowa wsi na Ziemiach Odzyskanych, która dla umożliwienia akcji osiedleńczej. Rodzaj zniszczeń sprawia, że odbudowa będzie tu miała w pierwszym rzędzie charakter remontu, względnie akcji barakowej na terenach bardziej zniszczonych.

Trzecie zadanie — to odbudowa miast portowych i miast na Ziemiach Odzyskanych. Szybka akcja dla zabezpieczenia niszczących tu warunków jest konieczna.

Czwarte zadanie — to utrzymanie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

Ważnym zadaniem jest podniesienie poziomu nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa. Przejść do naszej nauki i naszego szkolnictwa.

dalszy odbudowy Warszawy. Zgodnie z uroczystą deklaracją rządu z lutego 1945 r. Warszawa będzie odbudowywana z niezabnącą intensywnością. Główny ciężar prac tegorocznych będzie tu polegał na odbudowie komunikacji miejskiej i stopniowym polepszeniu warunków mieszkaniowych mas pracujących.

Program odbudowy w roku bieżącym oparty jest na realnych możliwościach w dziedzinie materiałów budowlanych i rozporządźliwej wyeksploatowanej sile roboczej. Przewiduje jednak zwiększenie tempa odbudowy dla lat następnych, niezbędnym jest już pozytywnie obecnie znacznych inwestycji w przemyśle materiałów budowlanych. Konieczne jest również podjęcie szerokiej akcji szkolenia kadr i prac nad ulepszeniem budownictwa.

Zagospodarowanie Ziemi Zachodnich to wielkie zadanie. Szerzej omawialiśmy je w specjalnym punkcie na poprzednim zjeździe. Zwołaniem specjalnego Ministerstwa Ziemi Odzyskanych przed zaakceptowaniem wagi zagospodarowania Ziemi Zachodnich. Zasadnicze zmiany na tych ziemiach dotyczą planowego wysiedlania Niemców. Ostatnio wysiedliliśmy około 250.000 osób. Na Ziemiach Odzyskanych znajduje się już przeszło 3 miliony Polaków i na zwiększenie terenów pulsuje już w całej Polsce. O ile jednak w tej i przedzie nastąpiły zaludnienie i zagospodarowanie tych ziem, gdyby wrogie Polsce

Demokratycznej sily emigracyjnej i obecni nie przeszkadzają w reparaacji naszym rodakom, którzy działania wojenne zrujnowali na obce ziemie. Wyzute z resztek przywiązania do kraju mafie sanacyjne i faszystowskie, które uwalniają ciepłe gniazda u obcych, którym nie uśmiecha się twarde życie w Polsce odbudowującej się z ruin, nie tylko same nie mają zamiaru wracać do kraju, ale wyrabiają sobie dla swego technokratycznego i egoistycznego stanowiska „ideologię”, aby uspokoić i usprawiedliwić swoje nieczyste sumienia, udając męczenników i tumania swoim stanowiskiem i rozpuszczaniem kłamliwych wieści o Polsce dzisiejszej, innych ludzi dobrej woli, a przede wszystkim naszych dzielnych żołnierzy i oficerów spod Narwiku i Tobruku, z Londynu i Monte Cassino. Młynsy nieraz już nawoływali żołnierzy i weteranów ucieczących emigrantów Polaków do szybkiego powrotu do kraju, gdzie czeka ich serdeczne przyjęcie ich rodzin i całego narodu i twarდა ale uczucie praca dla Polski. (Oklaski.)

Jeszcze raz korzystając z okazji wyzwan wszystkich uczciwych rodaków do szybkiego powrotu do kraju. Wszyscy, którzy dotychczas wrócili, korzystając z pełnej możliwości twórczej pracy, a wielu z nich zajmuje wysokie stanowiska państwowe.

Szeregownie serdecznie witano powracających dzielnych żołnierzy, żołników i marynarzy, którzy walczyli na frontach zachodnich spełniając na równi z innymi swój święty obowiązek walki z wrogiem i rozswialił imi Polski. (Burzliwe oklaski.) Szanujemy ich zasługi, stopnie i odznaczenia i dajemy im takie same prawa, jak żołnierzom spod Lenino i Warszawy, Kolołobregu i Berlina. (Oklaski.) Mówię do nich jeszcze raz. Nie wiercie tym, którzy szkalują demokratyczną Polskę, wracając jak najrybniej do kraju, do swoich rodzin, do żon i dzieci, do ojców i matek, do braci i siostr. Kto nie wróci do kraju — ten sobie zamknie drogę do Ojczyzny i skaże się na beznadziejną łaskę i coraz nędziejszą wegetację na obczyźnie, na służbie obcym, nie polskim interesom.

Największy wysiłek akcji siewnej skierowany jest na Ziemię Zachodnie. Brak sprzętów i ziarna siewnego nie pozwolił nam niestety osiąść całej przestrzeni, tym niemniej ogromny wkład pracy polskiej na tych ziemiach świadczy o wielkiej prężności naszej akcji osiedleńczej.

Nasza administracja na tych ziemiach ulega stałej poprawie, stał bezpieczeństwo również. Wykryli i zlikwidowali tam również zbrojne bandy niemieckie.

(Dalszy ciąg przemówienia premiera podamy jutro.)

Podpisujecie Premiową Pożyczkę na rzecz Odbudowy Kraju

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Przemysł włókienniczy w Polsce

Przemysł włókienniczy stanowi obok przemysłu węgłowego jedną z najważniejszych dziedzin naszej wytwórczości. Rok 1945 był rokiem przejmowania i uruchamiania zakładów, tak, że o wykonaniu jakiegoś ściśle określonego i należącego do obliczonego planu nie mogło być mowy. Tym niemniej produkcja 1945 r. wyraża się wartością 4 miliardów 90 milionów złotych.

Rok bieżący rozpoczęto już ze ścisłymi wytycznymi i ściśle określonym planem, opartym na ogólnokrajowym trzyletnim planie gospodarczym państwa. Dane za pierwszy kwartał b. r. wykazują zwiększenie wartości produkcji o 867 milionów, co przewyższa planowaną wysokość produkcji. Według danych z marca plan wykonano w poszczególnych branżach w następujących wysokościach: 1) przemysł bawełniany — planowano tkanin 15.482.000 m., wykonano 110 proc., planowaną produkcję przeżyła o 9,960 k. w wyprodukowano 103 k. 2) przemysł wełniany — planowano tkanin 1.400.000 m., wykonano 104 proc. Produkcja przeżyła wełnianą materiały 1.399.000 kg., wyprodukowano 125 proc., 3) przemysł włókien tykowych: planowano tkanin llniano-koponowych 1,5 ml. metrów — produkcja wyniosła 102 proc., 4) przemysł jedwabniczo-galanterii — wyprodukowano 100 proc. 5) produkcja 380 tys. m. — produkcja wyniosła 107 proc. Pasanterii miano w marcu wyprodukować 5.887.000 m. — wyprodukowano 119 procent. W przemyśle dziewiarsko - półoczniciowym planowano 222.000 kg., wykonano plan w 98 proc. Produkcja sztucznego jedwabiu i

włókna ciągłego planowano w wysokości 202 tysiące kg., wyprodukowano 188 proc. Włókna ciągłego planowano 400.000 kg. plan wykonano w 113 proc. Przemysł konfekcyjny wykonano w marcu ca. 1.440 tys. szt. wszelkiego rodzaju artykułów.

Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego zorganizował ponad 1.000 wszelkiego rodzaju zakładów włókienniczych, zatrudniających ponad 160 tysięcy robotników i pracowników umysłowych. W Polsce centralnie uruchomionych już zostało prawie 100 procent możliwości do uruchomienia fabryk i maszyn. Znaczna część parku maszynowego znajduje się w naprawie.

Obecnie specjalne starania CZIPW skierowane są na ziemie zachodnie, zwłaszcza na

Kronika gospodarcza

STAŁY WZROST PRODUKCJI ZAPALCZANEJ

OLSZTYN (PAP). Olsztyńska fabryka zapalek od dnia swego uruchomienia, t. j. od 17 grudnia ub. r., wykazuje stały wzrost produkcji. W ostatnim marcu b. r. wyprodukowano trzykrotnie więcej zapalek, niż w styczniu. W połowie kwietnia wyprodukowano 520 tys. pudełek, czyli tyle, ile wyprodukowała produkcja za cały miesiąc lutego. Teoretyczna zdolność produkcji jest jednak o wiele wyższa, to też wysiłki kierownictwa i załogi fabrycznej zmierzają do zwiększenia przeciętnej dziennej produkcji 70 tys. pudełek, co dałoby miesięcznie 1.750 tys. pudełek.

PRODUKCJA ENERGII ELEKTRYCZNEJ NA ŚLĄSKU

KATOWICE (PAP). Pracując w ramach Zjednoczenia Energetycznego Zagłębia Węglowego 5 elektrowni wyprodukowały w miesiącu marca r. b. 145.879 tysięcy kilowatów energii elektrycznej. Z tej liczby 100.536 tysięcy kilowatów przypada na 3 elektrownie, znajdujące się w przedwojennych granicach Polski (Śląskie zakłady elektryczne w Chorzowie, Zakłady „Elektro” w Łaziskach Górnych i elektrownia w Katowicach). Zagłębia Dobrowolnego w Mielobadzu) — a 45.352 tysiące kilowatów na 2 elektrownie okręgowe na Śląsku Opolskim (Szombierka i Zabrze). W porównaniu do poprzedniego miesiąca nastąpił dalszy wzrost w produkcji energii elektrycznej o 9,6 procent. W 5 elektrowniach zawodowych Zjednoczenia Energetycznego Zagłębia Węglowego, najpoważniej wzrosła produkcja energii elektrycznej w zakładach „Elektro”. W miesiącu marca była ona wyższa w stosunku do produkcji lutego o 16,6 procent.

WZROST PRODUKCJI HUTNICZEJ

KATOWICE (PAP). Wzrost produkcji hutniczej ilustrują następujące cyfry w osiągnięciach produkcyjnych w czwartym kwartale ubiegłego i pierwszym kwartale bieżącego roku. W poszczególnych działach rezultaty przedstawia się następująco: woks w 4-ym kwartale 1945 r. — 161.468 ton, w 1-ym kwart. 1946 roku — 217.548 ton, produkcja wzrosła więc o 34.76. Surówka w 4-ym kwart. 1945 r. — 114.733 ton, w 1-ym kwart. 1946 r. — 161.965 ton (plus 41,1 proc.), stal w 4-ym kwart. 1945 r. — 232.457 ton, w 1-ym kwart. 1946 r. — 283.288 ton (plus 21,8 proc.), wyroby walcowane, kute i prasowane, działu przetwórczego i rur: w 4-ym kwart. 1945 r. — 199.839 ton, w 1-ym kwart. 1946 r. — 223.988 ton (plus 12 proc.).

WYKONANIE PLANU PRZEZ PRZEMYSŁ SPOŻYWCZY W PIERWSZYM KWARTALE B. R.

WARSZAWA (PAP). Mimo trudności surowców wykonanie planu przez poszczególne Zjednoczenia Państwowego Przemysłu Spożywczego w I-ym kwartale b. r. przedstawia się następująco: Przemysł Namiastek Kawowych wykonał plan w 107,9 procentach, olejarski w 107,6 proc., drożdżowy w 104,1 proc. Zwiększenie dzięki uruchomieniu nowym zakładem produkcji o 150 proc. piwa w kw. 1. 89,5 proc., konserwowy w działach: rybnym, młynskim i owocowym - jarzynowym łącznie w 82,9 proc., okuciczny w 74,1 procentach. Na

Dolny Śląsk, stanowiący największy i technicznie najwyżej rozwinięty ośrodek przemysłu włókienniczego. Tworzy się specjalna delegatura CZIPW dla Ziemi Odzyskanych, która zajmie się realizacją nakreślonego planu repolonizacji i całkowitego uruchomienia przemysłu włókienniczego tych ziem. W plan ten włączona została także akcja patronatów zakładów i zjednoczeń przemysłowych Polski centralnej nad zakładami na Ziemiach Odzyskanych.

Wielki pomyślnemu rozwojowi stosunków handlowych ze Związkiem Radzieckim, przemysł włókienniczy posiada ogromne możliwości. Wzrost surowca jakim jest bawełna, natomiast duże wysiłki kierowane są na uporiadanie się z brakiem artykułów pomocniczych, jak skóry pasowe, pikier, części wymienne do maszyn itp.

Węgla dostarczany jest w ilościach wystarczających i w lepszym, niż dotychczas, gatunku.

zmniejszenie tego ostatniego przemysłu wplynę ograniczenia przemalowe, które spowodowały ograniczenia produkcji makarówek, keków, herbatników i p. Staty te zostały częściowo zrekompenzowane produkcją cukierków.

Przeciętne wykonania planu w I kwartale b. r. wynosi 91 proc.

HUTNICZO PRZEJMUJE PONIEMIECKIE ZAPASY

KATOWICE (PAP). W ramach akcji zabezpieczenia remontów poniemieckich na Ziemiach Odzyskanych na podstawie poleceń delegatów Ministerstwa Przemysłu, Centralny Zarząd Przemysłu Hutniczego objął składy poniemieckie w Kładku, Bolkowie i Lubawie. Przewadzone są intensywne prace, związane z przejęciem i zainwentaryzowaniem tych remanentów.

IMPORT RYB W MARCU

GDANSK (PAP). Import ryb w marcu w dalszym ciągu był ożywiony, pomimo kończącego się sezonu importu. Ilekroć dochodzi do otworzenia tylko ryby świeże dla przemysłu konserwowego. Ogółem przewieziono z Danii i Szwecji 2.285.570 kg., w tym ze Szwecji 1.769.130 kg. oraz z Danii 516.440 kg. ryb świeżych.

CENTRALA SKÓR SUROWYCH

ŁÓDŹ (PAP). Centrala Skór surowych w m. Łodzi, która produkuje na prawach własności do celu zachećcia dostawców skór pozakonfetygowanych do zbywania skórek w Centrali — przetrzymuje specjalne premie. I tak za 10 skórek otrzymuje zapłatę w gotówce oraz dostawę towarze gotowym w wysokości 145 kg. skóry twardej oraz 34 cm. kwadratowe skóry wierzchniej. Specjalna premia przyznawana jest za skórkę cielęcą. Łącznie z normalną premią wynosi 1 skórkę cielęcą wyprawioną za 6 skórek cielęcych surowych. Za skóry futerkowe Centrala płaci ceny rynkowe.

PAŃSTWOWA FABRYKA WAGONÓW WE WROCŁAWIU

WROCŁAW (PAP). Państwowa Fabryka Wagonów we Wrocławiu może pościć się o nowe osiągnięcia. Do końca 1945 r. odbudowano i uruchomiono węgłokowalnię, walcownię mechaniczną, kuźnię, prasownię, część szwalni, budynki administracyjne i gospodarce. Przewodzenie kapitalnych remontów pozwoliło uruchomić produkcję węgłarek, których wykonano w marcu b. r. 188 sztuk. Przystąpiono również do wykonania trzech wagonów osobowych, które będą oddane do użytku w drugim kwartale b. r. O ogromie dokonanych prac świadczy cyfra ponad 75 tysięcy m. kw. szkła, zużytego do odbudowy oraz 700 wagonów, wywiezionych z terenu fabrycznego gruzu i złomu żelaznego. Wyremontowano 250 obrabiarek i maszyn. 830 urządzeń mechanicznych i elektrycznych oraz ułożono na przestrzeni 3-ch kilometrów nowe tory.

Z ruchu spółdzielczego

Na kurs e dolnośląskich działaczy spółdzielczości

Jeszcze w dzień przed początkiem kursu Dom Spółdzielczy na Górze Smętka w powiecie Jeżyńskim był spokojny i cichy. O godz. 9ej w godzinach porannych, w góry. Para obywateli i wiozczy przy muzyce szarym tymbalem mieszkańców w szerokiej sali lub na przestronnej werandzie.

Z dniem 12 kwietnia zaszły zmiany. Pokryli się godzinie w pokojach bocznych urlopowice, ich życie, sprawy i rozrywki zeszyły na plan dalszy.

Dom wypożyczony zamienił się w szkołę.

Rozpoczął się 6-ciodniowy kurs dla działaczy ruchu spółdzielczego Dolnośląskiego województwa. Pierwszego dnia przybyło około 50-ciu słuchaczy, dnia następnego wszyscy już byli w komplecie. Początkowo trzymali się oddzielnie, małymi grupkami, ci z Cegianą, Żurawia, Lignicy, z Gzorzecia. Leceż już po paru dniach wykształciła się poszczególne powiatów ukonywano się jedna z druga ze sobą grupa słuchaczy. Wiedzieli dobrze. Ruchowicz z Wólkowa, delektacji i Bystrzyco i kawalerzy z karkutka, wyznika, Gołos z Brzegu wypoczywał skrypty od Spuleniaka z Jawora, ci Nowackiego z Wałbrzycha, a Dziugiel z Bolesława poznał w Wilczyńskim z Namysłowa swoje kolegi z Centralnej Polski.

Przebieg 60-ciu delegatów przysyłanych przez partię polityczną przystąpiło z miejsca do pracy. Szeroka akcja planu nuczania wymagał, aby dzień był szczególnie wypełniony głoźniami i wykładami teoretycznymi i praktycznymi. Wyprowadza malowniczo okolice, widoczna z każdego okna, nie bardzo sprzyjała długim siedzaniom nad książką, ale silna wola przybyłych nuczających się czegoś, pełne przeświadczenie o konieczności zdobycia maksymalnej ilości wskazywało na prawidłowe prowadzenie pracy w terenie. Wierzyli w kursantów, którzy słuchając wykładów, biorąc żywy udział w dyskusji i w czasie, w całkiem wyjątkowych wypadkach ten czy ów westchnie do skrajnych się w słońcu sianowych szczytów górskich.

Przyjmujemy się porządkowi dziennemu kursu. O godz. 6.30 metalowy dźwięk gongu budzi pożytych słuchaczy, a w 15-cie minut później wszyscy wykonują ćwiczenia gimnastyczne w wolnym powietrzu. O godz. 8-iej początek wy-

kładów. Prelegenci z Centrali „Spolem” oraz Okręgu Dolnośląskiego omawiają zagadnienia dotyczące historii ruchu spółdzielczego, zasad spółdzielczości, ujmują szeroko znaczenie tego ruchu w obecnym życiu gospodarczym i społecznym naszych miast wsi. Tematy nawiązane są z dużą wnikliwością w oparciu o psychologiczne, ekonomiczne-socjalne i filozoficzne przesłanki. Szczególnie wykład kierownika referatu szkolnego Centrali ob. Żelazko przykuwają uwagę słuchaczy, wywołują pozytywną, żywą dyskusję, dającą w rezultacie jedną zmienianą konkluzję: spójność i jedność w Polsce, dążenie do nieograniczonej możliwości postawienia swej pracy na takim poziomie, aby zaspokajać mogła potrzeby szerokiej mas. W słuchających wytworza się głębokie zrozumienie istoty zagadnienia ruchu spółdzielczego i roli w nim człowieka prawdziwej idei. Niejednemu z kursantów po porożeniu do domu rozpoczęło bezpośrednio pracę w terenowych oddziałach Związku „Spolem” i dnia niedzielnego rano ten będzie porządkiem i bodźcem do dalszej pracy kształceniowej nad problemem spółdzielczości, a może w przyszłości nawiązka niektórych zaspokaja tak, jak nazwiska Mielczarskiego czy Rapackiego.

Wykłady przed południem trwają do godz. 13. Od 15-iej do 17-iej dalszy ciąg, poczym wszyscy powtarzają przerobiony materiał na t. zw. „lekcji pod kierunkiem”.

Po kolacji odbywają się zajęcia świetlicowe. W nich dopiero wydławowuje się cała energia kursantów. Jedni wykonują ludowe tańce śląskie, drudzy układają żywą gazetkę, inni rysują, jeszcze inni uczą się zbiorowych deklaracji. Dom Spółdzielczy w godzinach od 18-iej do 21-iej rozbrzmiewa muzyką i śpiewem.

W zajęciach świetlicowych lub udział wszyscy uczestnicy kursu. 50-cioletni Wolniczew z Góry Śląskiej czuje się tak samo razią i do brzo, jak najgłośniejsza szlachka Salska Wiesława z Kamienio-Góry.

W domu na Górze Smętki wydławowują się i kształtują nowe kadry dolnośląskich spółdzielców. Ich powazny stosunek i młodziwiecy zapał do pracy oraz beztroška zabawa podczas zajęć świetlicowych pozwalają sądzić, że gdy pójdą w teren będą gromić wszędzie ideologię ruchu w każdy zakątek naszej przastarej ziemi śląskiej.

D. Einstein

Gościnne występy Ady Sari w „Rigoletto”

Dyrekcja Opery Dolnośląskiej udało się pozyskać na trzy gościnne występy w operze „Rigoletto”, które odbędą się 3, 4 i 5. maja b. r. najsławniejszą polską śpiewaczkę, Adę Sari.

Znakomita nasza rodaczka po występach w Czechosłowacji wystąpi w popisowej swej partii Gildy w „Rigoletto”, w której na największych scenach Europy jak i Ameryki świeciła wielkie tryumfy.

Obdarzona fenomenalnym głosem koloraturowym o przepięknej barwie, opartym na najwzrostszej klasie technice wokalne Adę Sari należy do nielicznych największych śpiewaczek świata.

Występ Ady Sari we Wrocławiu będzie dla miłośników muzyki prawdziwą rewelacją, zaś nasza sławna mistrzyni wyzwała specjalne życzenie, by w czasie uroczystości przypadających w maju, móc swoim występem przyczynić się do propagandy polskości na Ziemiach Odzyskanych.

Będzie to jedyna okazja usłyszenia w „Rigoletto” Adę Sari, obok której wystąpi zawsze entuzjastycznie witany zespół Opery Dolnośląskiej z Heleną Hrabą, Franciszkiem Bedewiczem, Antonim Wolaikiem, Edmundem Koszowskim i Bolesławem Potygo-Polańskim na czele.

W mniejszych rolach wezmą udział: Krystyna Jamrozówna, Alfred Czopek oraz dwaj nowozaangażowani do Opery młodzi śpiewacy: basista Zygmunt Billiński i bas-baryton Wacław Wroniecki.

Przedstawienia „Rigoletto” zostaną uświetnione występem znakomitych sił polskiego baletu w osobach primabaleriny Opery Warszawskiej Barbary Karczmarewicz, Krystyny Mary-

nowskiej, baletmistrza Jana Fabiana i Eugeniusza Koziańskiego.

Podkreślić należy udział orkiestry Filharmonii Dolnośląskiej pod dyrekcją Stefana Syryli. Początek punktualnie o godzinie 18-tej.

Samolotem z Wrocławia do Warszawy

W związku z uruchomieniem komunikacji lotniczej z Wrocławia do Warszawy komunikujemy co następuje:

odlot z Wrocławia o godzinie 11,20
przylot z Warszawy o godzinie 10,50
Dojazd na lotnisko samochodem z przed gmachu Zarządu Miejskiego o godzinie 9,45.
Każdy pasażer obowiązany jest posiadać delegację służbową z wyraźnym podkreśleniem, że jest upoważniony do korzystania z komunikacji lotniczej. Bilet kosztuje 1,500 złotych, które można nabyć w „Orbisie” a do 1 maja w Zarządzie Miejskim „Lot”.

Od 1 maja samochód na lotnisko będzie odjeżdżał z przed „Orbisem”. W miarę wolnych miejsc będą mogli korzystać z komunikacji lotniczej wszyscy obywatele bez delegacji służbowych.

Pasażerowie mogą ze sobą zabierać bagaż do 10 kg.

Komunikat w sprawie clearingu pracy

Urząd Zatrudnienia we Wrocławiu komunikuje:

W celu sprawnego zapoatrzenia aparatu produkcyjnego w sily robotce których brak odczuwa się w danym ośrodku, działając w myśl Instrukcji Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dn. 25. III. 46 r. Urząd Zatrudnienia we Wrocławiu przystąpił do werbowania sił roboczych w drodze clearingu pracy.

W interesie kierowników zakładów pracy leży zgłaszanie zapotrzebowań na sily robotce — do odpowiednich terenowo Oddziałów Urzędu Zatrudnienia (Wrocław, Wałbrzych, Legnica, Jelenia Góra) — które sposobem clearingu-wym zostaną zwerbowane do pracy z innych terenów.

W tym celu kierownicy zakładów pracy winni wypełnić w Oddziałach Urzędu Zatrudnienia formularze zapotrzebowań clearingu-wym na sily robotce.

Der blutiger Szpas

Pierwszy Teatr Żydowski na Dolnym Śląsku, pod kier. literackim S. Natana, wystawia we Wrocławiu w Teatrze Ludowym, sztukę żydowskiego klasyka Szoloma Aleichema, p. t. „Der blutiger Szpas”, — w sobotę dn. 27. b. m. o godz. 17.30 i w niedzielę dn. 28. b. m. o godz. 14.30 i 17.30.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO

sobota 27. kwietnia 18.30 „Zemsta” A. Fredry.
Bilety sprzedaje wcześniej kasa teatru Miejskiego w godz. od 9-tej do 12-tej i od 14-tej do 16-tej, a w dniu przedstawienia kasa czynna bez przerwy od 9-ej do 17-ej.

OKRĘGOWA KOMISJA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH na Dolny Śląsk we Wrocławiu

wzywa wszystkie Zarządy Okręgowe i Oddziały Związków Zawodowych we Wrocławiu do zgłoszenia się w poniedziałek, dnia 29. kwietnia b. r. w biurze OKZZ, ul. Mazowiecka 17, w celu odebrania biletów kinowych na wszystkie seanse do wszystkich kin wrocławskich na dzień 1. maja, które należy przeprowadzić między członków Związków Zawodowych.

ODEZWA DO OBYWATELI M. WROCLAWIA

Zarząd Nieruchomości na miasto Wrocław, wzywa wszystkich Polaków do dekoracji chorągiewami narodowymi domów w uroczyste święta Narodowe dnia 1, 3, 9 i 10 maja. Na każdej kamienicy należy wywiesić przynajmniej dwie chorągiewy. Muszą one być czyste, odpowiednich rozmiarów i na odpowiednich drzewcach.

Lokatorzy w poszczególnych domach powinni być ze sobą porozumień i spełnić szczerze i uczciwie obowiązki i nie zapominać, że obchodzimy pierwszą rocznicę wyzwolenia Ziemi Odzyskanych.

Zarząd Nieruchomości na m. Wrocław.

Zarząd Wojewódzki Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet we Wrocławiu, zwołuje ogólne zebranie, które odbędzie się dnia 29 kwietnia r. b. w Zarządzie Miejskim pokój nr. 300. (127)

Obecność obowiązkowa.
Zarząd Wojewódzki Ligi Kobiet.

Z wydawnictw

Już ukazał się bogaty 1-Majowy numer miesięcznika OKW PPS „Przełąd Socjalistyczny”

Treść: PPS do ludu polskiego — J. Hochfeld; Międzynarodówka — W. J. Preis; Dokąd zmierzają Stany Zjednoczone — W. Zawadzki; Pięciolatka odbudowy i przebudowy — St. Ossowski; Praca i więź społeczna — K. Dunin-Wasowicz; Geniza święta 1-Majowego (kartki z historii socjalizmu) — Na horyzoncie: w Polsce, w Z.S.R.R. — w Europie — Za morzami — St. Piłski; Organizowanie wojska bez insurekcji kościuszkowskiej — K. Dunin-Wasowicz; Polska młodzież akademicka a socjalizm — J. N. Miller; Demokracja i socjalizm — J. H.; Socjalizm, dzieło i sprawa człowieka — L. Bukowski; Nieuchwytna sztuka — W. Skowron; O uregulowanie osadnictwa wiejskiego na Ziemiach Odzyskanych — J. Miara; Na marginesie budżetów domowych — St. Głowacki; Program uprzemysłowienia Chin — Z życia partii — Książki; Czasopisma nadesłane — Notatnik referenta.

52 strony (zwiększonego formatu). Cena 10 zł. Znajdziecie we wszystkich księgarniach i kioskach.

Z życia partii

Wspólne jasko w PK PPS w Środzie

Komitet Powiatowy Polskiej Partii Socjalistycznej w Środzie urządził dla swych członków dnia 20 kwietnia tradycyjne, wspólne jasko. Miła ta uroczystość odbyła się na salce tow. Ganzke w sposób składowy. Tow. Alchimowicz dostarczył piwa, wódz. Słota jasek, a tow. Ganzke spirytuali, pieczywa i innych wiktualiów.

Dnia 21 kwietnia także wspólne tradycyjne jasko wielkocenne urządziła Powiatowa Komenda Milicji Obywatelskiej w Środzie. Wzięli w niej liczny udział przedstawiciele władz, party politycznych, organizacji społecznych i inni.

Komunikat

1. Dzielnicy Komitet PPS Obwodu III zawiadamia wszystkich swych członków oraz delegatów Kół Fabrycznych o otwarciu w niedzielę 28 kwietnia br. o godz. 10 rano swego lokalu przy ul. Kolałajka 31 (Neue Taschen). Prosi się o punktualne przybycie.

2. Miejski Komitet Polskiej Partii Socjalistycznej zawiadamia wszystkich delegatów Kół Fabrycznych i Dzielnicy, że we wtorek dn. 30 kwietnia o godz. 18.30 przed lokalem Komitetu Miejskiego przy ul. Stalina 105 odbędzie się uroczysty capstrzyk w przeddzień święta 1. maja.

Prosi się o punktualne przybycie.

Przygotowujemy „Święta Oświaty”

W związku z przygotowaniem „Święta Oświaty” w dniu 13. IV. 46 r. w siedzibie Starostwa Powiatowego z inicjatywą Inspektora Szkolnego ob. Władysława Tkaczyka odbyło się pierwsze zebranie organizacyjne, na którym utworzono Powiatowy komitet „Święta Oświaty”. W skład Komitetu weszli ob. T. Młodzianowski, starosta powiatowy jako przewodniczący, ob. Wł. Tkaczyk, Inspektor Szkolny jako zastępca, oraz przedstawiciele urzędów i organizacji społecznych jako członkowie komitetu. Komitet Powiatowy zgodnie z instrukcją Komitetu Obywatelskiego w Warszawie ustalił plan pracy, według którego podejmie jak najszerzej zakresową, obejmującą szerokie rzesze społeczeństwa, akcję, zdążającą do pełnego przygotowania i zrealizowania „Święta Oświaty” na terenie powiatu wrocławskiego. Komitet.

OGŁOSZENIA DROBNE

ZAWIADAMIA SIĘ, że w Wydziale Aprobacji i Handlu Urzędu Wojewódzkiego są wolne miejsca dla pracownika, handlowca, oraz 2-ch biegłych maszynistów. Zgłoszenia między 10 a 12 Urząd Wojewódzki, pokój 536.

ZACBUBIONO prawo jazdy, wystawione przez wojewódzki urząd samochodowy w Katowicach na nazwisko Netter Lech. (128)

ROZSADA WCZESNEJ KAPUSTY
Zamówienia plac Uniewiatyckiej 12. „Stefjan” lub Pomorska 15. „Nasz Sklep”. (129)

Unieważniam skradzione w marcu dokumenty osobiste oraz kartę rejestracyjną wystawioną przez RKU. Wrocław na nazwisko Gruby Marcin. (116)

SPÓŁECZNO-OBYWATELSKA LIGA KOBIEC
Zarząd Miejski, pok. 281, podaje godziny urzędowania codziennie 8—15 i 17—19. Kobiety łączcie się. (119)

LIGA KOBIEC uruchomiła w Karłowicach, plac Małczewskiego 1, pod kierownictwem ob. Jarońskiej Kazimierzy zdolnej krawcowej szwalnię. Szwalnia przyjmie do wykonania garderobe damską, garderobe dziecięcą i bieliznę damską po cenach niższych. Obywatelki popierajcie szwalnię Ligi Kobiet. Wykonanie solidne i punktualne. (119)

OGłaszajcie się w „Naprzódzie Dolnośląskim”.

Fabryka Wyrobów Ogniotrwałych

daw. CARL WILHELM ŚWIDNICA

Wyroby magnetyczne, szamotowe i grafiłkowe
Specjalność: zatyczki i wylewy poza tym fabryka produkuje kafle i piece przenośne oraz wykonuje roboty związane z budową pieców kaflowych.

Adres: Swidnica ul. Westerplatte 51/55, tel. 2608

CUKIERNIA KAWIARNIA „SYRENA”

H. MAŁUSZYŃSKA, T. DONIECKI, L. DĄBROWSKI
Wrocław, Plac Lignicki Nr 1
Poleca własne wyroby

DROGERIA „GRAZYNA”

SWIDNICA, ulica Długa Nr 34
Poleca Kosmetyki, Zioła, Nasiona, Chemikalia oraz inne artykuły wchodzące w zakres drogerii

Kawiarnia sportowa

Swidnica, Rynek 35
poleca gorące i zimne przekąski

Kawiarnia i restauracja „ADRIA”

SWIDNICA, ulica Długa 60
poleca smaczne i tanie obiady i kolacje, zimne i ciepłe przekąski
obsługa szybka i miła

Zjednoczenie Przemysłu Materiałów Ogniotrwałych

Delegatura, w Świdnicy, Jagiellońska 16, tel. 28-60
przyjmuje do pracy: kierownika działu handlowego, kierownika działu planowania z głównych buchalterów, magazyniera, pracowników biurowych — robotników do kopania glin i kwarcytu, gorników do kopania magnezytu. 121
Zgłoszenia Swidnica, ulica Instelohaska Nr 16

PAŃSTWOWA HUTA SZKŁA LANEGO I LUSTRZANEGO w WAŁBRZYCHU

produkuje:

- Szkoło lane 3, 4, 5 mm grubości
- Szkoło ornamentowe w różnych wzorach
- Szkoło zbrojone z siatką drucianą 6-8 mm grubości
- Szkoło lustrzane w grubościach od 5mm wzwyż
- Szkoło dla samochodów i okien wystawowych
- Szkoło gięte wodowskazowe i gotowe lustra.

Sprzedaz odbywa się na zlecenie Zjednoczenia Hut Szkła na Okręg Dolnego Śląska w Jeleniej Górze ul. 3-Maja 25

Państwowe Zjednoczenie Zakładów Drzewnych w Świdnicy

Wykonuje meble stylowe, biurowe, zabawki, artykuły sportowe, taśmę szwską, kotki oraz inne wyroby drzewne.

Informacje i cenniki otrzymać można w Centrali Handlowej Przemysłu Drzewnego w Warszawie, ul. Chmielna 57, i delegaturze Centrali Handlowej w Jeleniej Górze, ulica Kasprowieca Nr 8

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenie drobne po 5 zł. za wyraz. Poszukiwania rodzim i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, eskrologi i um szerokości i szpata po 10 zł., reklamowe 15 zł. W tekście red. 25 zł. listy na drukim (100 proc. drożej). W numerach niedzielnych 50 proc. drożej. Przy wielokrotnym ogłoszeniach — rabat. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Godziny urzędowania: Redaktor naczelny — w wtorki i piątki od godziny 10—12-tej. Sekretarz redakcji codziennie z wyjątkiem sobót od 9—11. Redakcja i administracja: Wrocław, ulica Wierzbowa 30 — Telefon 117. — Nr. konta PRO VIII/183.